

РЕШЕНИЕ

№ 5578

гр. София, 11.02.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 84 състав, в публично заседание на 26.01.2026 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Спас Спасов

при участието на секретаря Снежана Тодорова, като разгледа дело номер **7124** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 10а, ал. 1 от Закона за чужденците в Република Б. (ЗЧРБ), във връзка с чл. 145 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс (АПК).
Образувано е по жалба на А. М., гражданин на У., [дата на раждане], чрез адв. В., срещу отказ по заявление от 04.04.2025 г. за издаване на виза за дългосрочно пребиваване (виза тип „D“), издаден от завеждащ „Консулска служба“ в Генералното консулство на Република Б. в [населено място], У..

Жалбоподателят оспорва доводите на ответника, че дейността на търговското дружество, в което работи, е с фиктивна дейност, а се цели получаване на разрешение за пребиваване на територията на РБългария на противоправно основание. В с.з. чрез адв. В. се иска се отмяна на обжалвания акт и връщане на преписката за ново произнасяне. Претендират се разноски.

Ответникът – завеждащ консулската служба в Генералното консулство на Република Б. в О., редовно призован, не изразява становище.

Жалбата е допустима. Подадена е от лице по чл. 3 от АПК, вр. чл. 3, ал. 1 от ЗЧРБ, което е адресат на индивидуален административен акт, засягащ правната му сфера неблагоприятно, тъй като му налага ограничения. Оспорването е подадено в срока по чл. 149, ал. 1 от АПК. Според чл. 10а, ал. 4 от ЗЧРБ отказите за издаване на визи по чл. 9а, ал. 2, т. 4 не подлежат на обжалване по съдебен ред, освен когато лицето претендира засягане на основни права и свободи по Европейската конвенция за правата на човека. В случая такова твърдение е изложено в жалбата и то е конкретизирано, т.е. налице е предвиденото в законовата разпоредба изключение, допускащо оспорване по съдебен ред на постановен отказ за издаване на виза от съответния тип (в този смисъл вж. определение № 6181/09.06.2025 г. по адм. д. № 5536/2025 г. на ВАС и др.).

От фактическа страна съдът установява следното:

На 04.04.2025 г. жалбоподателят е подал заявление за издаване на виза за дългосрочно пребиваване (виза вид „D“) до ГК на Република Б. в [населено място], У. В поле 23 и 29 е посочил, че е търговски представител на украинското дружество „Сфера про“ Ltd, с представителство в [населено място].

Приложил е относимите към заявлението документи.

В приобщено по делото писмо на ДАНС от 07.08.2025 г. (л. 84-85 от делото), с приложение, се сочи, че агенцията е изразила отрицателно становище, тъй като сградата в [населено място], в която е седалището на търговското представителство, е със смесено предназначение (регистрирани са няколко представителства), но не било изпълнено условието всяко представителство да разполага с отделни помещения, снабдени с ток и комуникации. След проверка било установено, че представителството не извършва реална дейност.

От Дирекция „Миграция“ също е извършена проверка (л. 90), установила, че приходите на дружеството не позволявали да се покрият заплатите на 7 служители.

За оборване на тези констатации от страна на жалбоподателя са представени доказателства, че сградата разполага с нужния брой помещения, жалбоподателят присъства на работното си място всеки работен ден в стандартно работно време, но не е бил търсен за лични проверки.

От БТПП по реда на чл. 192 от ГПК са представени писмени доказателства.

Постановен е оспореният отказ по заявлението за издаване на виза за дългосрочно пребиваване (виза тип „D“), издаден от завеждащ „Консулска служба“ в ГК на Република Б. в [населено място], У. Като правно основание за отказа е посочена разпоредбата на чл. 10, ал. 1, т. 17 от ЗЧРБ. Възпроизведени са в резюме констатациите на Държавна агенция „Национална сигурност“.

При тези факти съдът преценява жалбата като основателна.

Съгласно чл. 168, ал. 1 от АПК, във връзка с чл. 146 от АПК, в настоящото производство съдът проверява законосъобразността на оспорения акт, като следи дали е издаден от компетентен орган и при спазване на законоустановената форма, спазени ли са процесуалните и материалноправни разпоредби, относно издаването му.

По силата на чл. 9г, ал. 1 от ЗЧРБ оправомощени от ръководителя на съответната структура длъжностни лица в МВНР, в дипломатическите и консулските представителства на Република Б. в чужбина и в органите за граничен контрол, могат да вземат решения за издаване, за отказ за издаване, за анулиране и отмяна на визи, а в службите за административен контрол на чужденците - за анулиране и отмяна на визи, при условия и по ред, определени с наредбата по чл. 9е, ал. 1.

Оспореният индивидуален административен акт е издаден от компетентен орган, видно от приложената към преписката Заповед № Ав-02-02/17.01.2025 г. на Генералния консул на РБългария в О., У., с която С. С. като ЗКС е овластен да съставя и подписва формулярите по образец, съгл. Приложение № 7, респ. и отказите за издаване на виза (т. 10).

Актът е съставен на формуляр по образец, съгласно Приложение № 7 към чл. 34, ал. 3 от Наредбата за условията и реда за издаване на визи и за определяне на визовия режим (НУРИОВОР). Като правно основание за отказа във формуляра е отбелязано това по чл. 10, ал. 1, т. 17 от ЗЧРБ – кандидатът не доказва достоверно целта и условията на заявеното пребиваване поради фиктивна търговска дейност на предприятието, в което е назначен за търговски представител.

Независимо от лаконичността на така изложените фактически и правни основания на отказа, съдът намира, че не е налице отменително основание по чл. 146, т. 2, вр. чл. 59, ал. 1 и ал. 2, т. 4 от АПК. Съдържанието на акта позволява да се извлече волята на административния орган по

начин, който не накърнява правото на защита на засегнатото лице и позволява осъществяване на съдебен контрол за законосъобразност. Трайна и непротиворечива е съдебната практика, че мотивите могат да се съдържат и в отделен документ, стига да предшестват оспорването (ТР 16/1975 на ОСГК на ВС).

Съгласно чл. 30, ал. 2 от НУРИВОВР, консулските длъжностни лица издават или отказват издаването на виза за дългосрочно пребиваване след разрешение от дирекция "К. отношения" въз основа на мотивирано становище на службите за административен контрол на чужденците в Република Б. и Държавна агенция "Национална сигурност".

Не се спори, че двете служби за административен контрол са дали отрицателни становища с изложени съображения и след извършени проверки.

С подзаконовата нормативна уредба на чл. 20, ал. 3 на Инструкция № КОВ-04-02-351/15.08.2013 г. за условията и реда за съгласуване на заявления за издаване на визи е предвидено, че при наличие на отрицателно становище по чл. 19 от ДМ - МВР, и/или от ДАНС и ако е налице някое от основанията по чл. 10, ал. 1 от Закона за чужденците в Република Б., визовите органи отказват издаването на визата.

С решение на СЕС от 19.12.2013 г. по дело С-84/12 К. се приема, че преценката на индивидуалното положение на кандидата за виза, която се извършва, за да се установи дали дадено основание за отказ не пречат искането му, предполага извършването на комплексни оценки, основани по-специално на личността на този кандидат, на интеграцията му в държавата на неговото местоживееене, на политическата, социалната и икономическата ситуация в тази държава, както и на евентуалната заплаха, която той може да представлява, за обществения ред, националната сигурност, общественото здраве или международните отношения на някоя от държавите членки (т. 56). Такава преценка е извършена и тя е в съответствие с т. 1 от диспозитива на цитираното решение на СЕС.

Правомощието на ДАНС в настоящата хипотеза е в изпълнение на чл. 41, ал. 1, т. 2 ЗДАНС – Държавна агенция "Национална сигурност" осъществява контролна дейност във връзка с пребиваването на чужденци в Република Б., като дава становища по молби за издаване на разрешения за продължително, дългосрочно и постоянно пребиваване и на визи и включва чужденци в информационния масив на нежеланите за страната чужденци по Закона за чужденците в Република Б..

Безпротиворечиво в практиката по прилагане на чл. 10, ал. 1 от ЗЧРБ във всичките му хипотези, е тълкуването на закона в смисъл, че самото становище на ДАНС/ДМ-МВР не подлежи на самостоятелен съдебен контрол, тъй като то има характеристиките на акт по чл. 21, ал. 5 от АПК, а законосъобразността му се преценява при оспорване на крайния акт, финализиращ производството. Основополагащо в тази насока е решение № 8151/13.06.2014 г. по адм. дело № 4656/2014 г. на ВАС, седмо отделение. В него ясно и недвусмислено е посочено, че макар издателят на оспорения акт да не разполага с възможността да контролира законосъобразността на даденото от съгласувателния орган становище, съдът, воден от задължението да гарантира на засегнатото лице правото на ефективна защита, следва да провери фактическите и правни основания за издаването му. Тази практика на ВАС корелира и с решение на Европейския съд по правата на човека по дело С. G. & others vs. B. No 1365/07, 24.04.2008, § 40 с което ЕСПЧ приема, че на националния съд е дадена възможност да извърши дължимата преценка за законосъобразността на обстоятелства, стоящи извън основния акт на администрацията-предмет на спора, установени от орган по националната сигурност, вкл. и посредством класифицирана информация.

По аргумент от разпоредбите на чл. 13, вр. чл. 8 на Конвенцията за защита правата на човека и

основните свободи (КЗПЧОС), засегнатото лице следва да разполага с ефективна съдебна защита срещу засягащия го акт.

В идентичен смисъл, вкл. относно визовия режим, са и съображенията, залегнали в решение на Съда на ЕС по дело C-403/16 Soufiane El H., т. 38.

Постановеният въз основа на отрицателното становище на ДАНС и ДМ-МВР административен акт засяга правната сфера на чуждия гражданин. Ето защо, макар издателят на оспорения акт да не разполага с възможността да контролира законосъобразността на даденото от ДАНС и ДМ-МВР становище, съдът, воден от задължението за преценка на пропорционалност на наложената мярка и гарантиране на правото на ефективна съдебна защита, следва да провери фактическите и правни основания за издаване на процесния отказ.

Доводите на ДАНС съдът преценява като недостатъчни да обосноват отказ – в писмото на службата се сочи, че сградата, в която се намира седалището, е неясно колко от юридическите субекти отговарят на условията за наличие на самостоятелно помещение и комуникации, но липсват данни дали конкретният субект „Сфера про“ ООД отговаря или неотговаря на тези изисквания. Твърденията, че това дружество извършва фиктивна търговска дейност, на първо място не са подкрепени с друга конкретика или доказателства, на второ място противоречат на справката от ДМ-МВР с оглед установеното, че дружеството е реализирало немалък оборот.

От друга страна твърденията на Дирекция „Миграция“, че дружеството не може да осигури възнаграждения на седемте си служители, не може да бъде обвързано към конкретния жалбоподател с оглед липсата на данни дали той е установен като извършващ реална трудова дейност, каквито са твърденията в жалбата и не са оборени от ответника, и дали същият лично получава възнаграждение.

При липса на конкретни убедителни данни за противоправна дейност в нарушение на визовия режим косвените твърдения не могат да обосноват формирания отказ.

Съобразно императивната разпоредба на чл. 21, ал. 7 от НУРИВОВР (в сила от 14.01.2025 г.) при подаване на заявление за издаване на виза за дългосрочно пребиваване не се допускат изключения от провеждането на интервю от компетентното длъжностно лице с оглед на изясняване на действителната цел на пътуване. Т. интервю няма данни да е било проведено с апликанта, с което органът е допуснал съществено процесуално нарушение, тъй като съображенията, изложени от жалбоподателя, е можело да бъдат установени още в хода на административното производство, респ. ДАНС и ДМ-МВР да извършат допълнителни проверки. Доколкото същото не е сторено нарушението се явява съществено, тъй като е можело да доведе до изменение на постановения правен резултат, същото съставлява самостоятелно отменително основание.

По изложените съображения съдът намира оспорения отказ за материалноправно незаконосъобразен и издаден при допуснати съществени нарушения на административнопроизводствените правила, поради което и следва да бъде отменен.

На основание чл. 173, ал. 2 АПК преписката следва да се върне на административния орган за ново разглеждане на подаденото искане за издаване на виза за дългосрочно пребиваване. При новото разглеждане административният орган следва да съобрази мотивите, изложени в настоящото решение.

В полза на жалбоподателя на осн. чл. 143, ал. 1 от АПК се дължат сторените разноси – 10 лв. държавна такса и адвокатски хонорар – 1500 лв., дължим с оглед представен договор за правна защита и съдействие с вписан разход, платен в брой, в съответната еурова равностойност.

Мотивиран от горното и на основание чл. 172, ал. 2, във връзка с чл. 173, ал. 2 от АПК, Административен съд София-град, I отделение, 84-ти състав

РЕШИ:

ОТМЕНЯ по жалба на А. М., гражданин на У., отказ по заявление № ODS25000152/04.04.2025 г. за издаване на виза за дългосрочно пребиваване (виза тип „D“), издаден от завеждащ „Консулска служба“ в Генералното консулство на Република Б. в [населено място], У.

ИЗПРАЩА преписката на завеждащ „Консулска служба“ в Генералното консулство на Република Б. в [населено място], У., за ново произнасяне по подаденото заявление, съобразно дадените мотиви

ОСЪЖДА Министерството на външните работи да заплати на А. М., гражданин на У. с паспорт № FT149091, сумата 772,05 (седемстотин седемдесет и две евро и пет евроцента) евро – разноски по делото

Решението може да се обжалва в 14-дневен срок от съобщаването му пред Върховния административен съд